

БЕКІТЕМІН
«Қызылорда облыстық төрі –
венерология диспансер»
ШЖҚ КМК бас дәрігері
19. Нарзахмет Қ.Мырзахметов
«___» 2023 жыл

«Қызылорда облыстық төрі – венерология диспансері» ШЖҚ КМК-ның
Корпоративтік этика және мінез-құлық кодексі

I-тарау. Жалпы ережелер

1.1. Шаруашылық жүргізу құқығындағы «Қызылорда облыстық төрі – венерология диспансері» мемлекеттік коммуналдық кәсіпорынының (әрі қарай – *Кәсіпорын*) Корпоративтік этика және мінез-құлық кодексі (әрі қарай – *Кодекс*) Қазақстан Республикасының заңнамасына, ішкі нормативтік құжаттарына, жалпы қабылданған іскерлік мінез-құлық нормалары мен стандарттарына сәйкес әзірленді және Кәсіпорының барлық қызметкерлеріне қолданылады.

1.2. Осы Кодекстің мақсаты Кәсіпорындағы корпоративтік мәдениетті арттыруға, адалдық, ашықтық және өзара көмек атмосферасын қалыптастыруға ықпал етуге, әріптестермен қарым-қатынас жасау кезінде Кәсіпорын қызметкерлерінің мінез-құлқының жалпы қағидаттары мен ережелерін белгілеу болып табылады.

1.3. Осы Кодексте тиісті анықтамалары бар мынадай терминдер қолданылады:

1) Корпоративтік этика – Кәсіпорын қызметінде оның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері басшылыққа алған корпоративтік қарым-қатынастың этикалық қағидаттары мен нормаларының жиынтығы;

2) Мұдделі тараптар – заңнама нормаларына, жасалған шарттарға (келісімшарттарға) немесе жанама (жанамалау) орай Кәсіпорын қызметіне, олардың өнімдеріне немесе қызметтеріне және осыған байланысты әрекеттерге әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін жеке тұлғалар, заңды тұлғалар, жеке немесе заңды тұлғалар топтары;

Байқау кеңесінің мүшелері, бас дәрігер, қызметкерлер, жеткізушилер, мемлекеттік органдар, кредиторлар, инвесторлар, қоғамдық үйымдар, Кәсіпорын қызметі жүзеге асырылатын өнірлердің тұрғындары мұдделі тараптардың негізгі өкілдері болып табылады.

3) Мұдделі тұлға – заңдарда және жарғыда көзделген құқықтарын іске асыру Кәсіпорын қызметімен байланысты тұлға.

4) Жалғыз қатысушы – Кәсіпорынның жарғысында айқындалатын Кәсіпорынның жоғары органы;

5) Лауазымды адамдар – Кәсіпорынның бас дәрігері, оның орынбасарлары;

6) Мұдделер қактығысы – Кәсіпорын қызметкерінің жеке мұддесі оның лауазымдық міндеттерін бейтарап орындаудына ықпал ететін немесе ықпал етуі мүмкін жағдай;

- 7) Корпоративтік мәдениет – бұл Кәсіпорынға тән күндылықтар, қағидаттар, мінез-құлық нормалары және қатынастар;
- 8) Қызметкер – Кәсіпорынмен еңбек қатынастарында тұратын және жұмысты еңбек шарты бойынша тікелей орындайтын тұлға.
- 9) Кәсіпорын Кодекстің ережелерін лауазымды тұлғалармен, қызметкерлермен және мұдделі тұлғалармен өзара қарым-қатынастарда, стратегиялық маңызды, сондай-ақ Кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері тап болатын күнделікті жағдайларда корпоративтік шешімдер қабылдау үшін қабылдайды және ұстанады.

II-тaraу. Кәсіпорын күндылықтары

10. Кәсіпорынның басты күндылығы – адами ресурстар, сондықтан Кәсіпорын оларды үнемі жетілдіруге тырысады.
11. Патриотизм. Кәсіпорынның қызметі Қазақстан Республикасын құқықтық, экономикалық және техникалық жаңғыруға бағытталған, Кәсіпорынның барлық қызметкерлері Қазақстанның дамуына және өз мемлекетінің әлемдік нарықтағы орнын нығайтуға жәрдемдесуге үмтүлады.
12. Төзімділік. Кәсіпорынның әрбір қызметкерінің Қазақстан Республикасының Конституциясымен өзіне кепілдік берілген құқығы бар, сондай-ақ Кәсіпорын тарапынан тегіне, әлеуметтік, лауазымдық және мұлтқік жағдайына, жынысына, жасына, нәсіліне, үлттына, тіліне, дінге көзқарасына, нанымына, тұрғылықты жеріне байланысты немесе кез келген өзге жағдайлар бойынша қандай да бір кемсітушіліксіз өзіне әділ қарым-қатынасты талап етуге құқығы бар.
10. Кәсібилік. Кәсіпорынның әрбір қызметкери өзінің барлық білімін, іскерлігін және дағдыларын тольк іске асыруға үмтүлады, жалпы Кәсіпорынның табысы оның қызметіне байланысты екенін түсіне отырып, өзінің лауазымдық міндеттеріне жауапкершілікпен және адаптациялық талаптарға болады.
11. Жауапкершілік. Жауапкершілік жұмысты сапалы орындауға, коршаған ортаны сактауға, қызметкерлерді олардың өмірі мен деңсаулығына төнетін келген қауіптен корғауға, қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз етуге деген үмтүлісімдіктерден көрінеді. Кәсіпорынның қызметкерлері өз жұмысының нәтижесі мен сапасы үшін жауапты болады.
12. Құрметтеу. Кәсіпорынның әрбір қызметкери өз әріптестерінің пікірін, көзқарастарын, ұстанымдарын түсінеді және құрметтейді және туындаған кез келген мәселелерді тілекtestікпен талқылауға дайын.
13. Ардагерлерге қамкорлық. Кәсіпорын көп жыл мемлекет игілігі үшін осы салада жұмыс істеген адамдарға моральдық және материалдық колдану көрсету арқылы қамкорлық жасайды.
14. Кәсіпорынның іскерлік беделін сактау. Кәсіпорынның әрбір қызметкери Кәсіпорынның коршаған ортаның жай-күйін жаксартуға, мемлекет пен халықтың болашағына қамкорлық жасауға, Қазақстан Республикасының экономикалық жай-күйін нығайтуға және халықаралық байланыстар мен Қазақстанның әлемдік нарықтағы ұстанымын күштейтуге бағытталған қызметінің бейбіт сипаты туралы саясатын насиҳаттауға тиіс екенін түсінеді.

15. Үнтымақтастық. Кәсіпорынның әрбір қызметкери Кәсіпорынның барлық бөлімшелерінің қызметі Кәсіпорынның бірыңғай миссиясына қол жеткізуге бағытталғанын түсінеді, сондыктан Кәсіпорынның қызметкерлері әріптестерімен достық, жауапты және кәсіби деңгейде қарым-қатынаста болуға, жедел және стратегиялық міндеттерді шешуде бір-біріне көмектесіп, жәрдемдеседі.

16. Дамыту. Кәсіпорынның әрбір қызметкери үнемі дамуға, окуға, жаңа тәжірибе жинауға, өз бетінше білім алумен айналысуға және өз біліктілігін арттыруға ұмтылады, ал басшылық бүған жан-жақты ықпал етеді.

7. Сенім. Кәсіпорын және әрбір қызметкер өзінің өзара қарым-қатынасы мен процестерін сенім негізінде құрады. Кәсіпорынға сенім білдіру оның іскерлік беделіне, істерді жауапты жүргізуге, кәсіби қызмет қағидаттарына негізделеді.

18. Жақсарту. Кәсіпорынның әрбір қызметкери тұрақты жақсарту жүйесінің қағидаттары мен әдістерін түсініп және қабылдай отырып, өз қызметін үнемі жетілдіруге ұмтылады.

19. Кәсіпорында сыйбайлас жемқорлыққа жол бермеу. Кәсіпорынның әрбір қызметкери Қазақстан Республикасының заңнамасында және Кәсіпорынның ішкі құжаттарында белгіленген талаптарды сақтай отырып, сыйбайлас жемқорлыққа төзбеушілік танытады.

III-тaraу. Кәсіпорын қызметінің қағидаттары

20. Жауапкершілік қағидаты.

1. Кәсіпорын қызметінің қоғам үшін құндылығы материалдық иліліктер жасау мен жұмыспен қамту, коммуналдық өнім өндіру болып табылады. Бұл үшін Кәсіпорын ең алдымен өзінің экономикалық тұрақтылығы мен өміршендігін қолдауы керек.

2. Сонымен бірге Кәсіпорын қызметкерлер, тұтынушылар, жалғыз қатысушы және корпоративтік қатынастардың басқа қатысушылары алдындағы барлық жауапкершілікті түсінеді. Кәсіпорын өз жеткізушілері мен бәсекелестерін құрметтейді және өз қызметін ашық және ашық түрде жүзеге асырады. Қазақстан Республикасының аумағында әрекет ететін заңды тұлға ретінде Кәсіпорын өз елінің барлық заңнамалық және құқықтық нормаларын сақтайды, ал квазимемлекеттік сектордағы кәсіпкерлік субъектісі ретінде Кәсіпорын сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін жағдайлар мен себептерді анықтау және оларды жою үшін жергілікті, мемлекеттік, тұтынушылармен және өзге де қоғамдастықтармен ашық өзара іс-қимыл жасайды.

3. Кодексте көзделген әдептілік қағидаттарын ұстану және Кәсіпорынның іскерлік беделін сақтау Кәсіпорынның негізгі міндеттерінің бірі болып табылады.

21. Кәсіпорын:

- а) өзінің технологиялық функцияларын сенімді орындағаны үшін;
- б) Кәсіпорын өз қызметін жүзеге асыратын әкімшілік бірліктердің жергілікті атқарушы органдарымен сындарлы өзара іс-қимылды үшін;

в) барлық мұдделі тұлғаларға өз қызметі туралы ақпаратты ашық бергені үшін;

г) Кәсіпорын және оның кәсіпорындары қызметі ауданындағы экологиялық қауіпсіздік және қоршаған ортаны қорғау үшін;

д) тұтынушыларға өз қызметтерін уактылы төлеген жағдайда, оларды үздіксіз ұсынғаны үшін;

е) өз қызметкерлеріне қауіпсіз жұмыс орындарын ұсынғаны үшін;

ж) қызметкерлерге кәсіби өсуге мүмкіндік бергені үшін;

з) еңбекке ақы төлеу мен ынталандырудың әділ жүйесі үшін;

и) адад бәсекелестік үшін;

к) сыйбайлар жемқорлыққа қарсы іс-кимыл саласындағы нормативтік актілер талаптарының сақталуы үшін жауапты.

22. Сенім қағидаты.

1) Кәсіпорынға басшылықты жалғыз катысуши тарапынан жоғары сенім дәрежесі берілген Кәсіпорынның лауазымды адамдары жүзеге асырады. Өз кезегінде, Кәсіпорынның қызметкерлеріне Кәсіпорын тарапынан белгілі бір дәрежеде сенім беріледі және оның ресурстарын қорғауға шакырылады.

2) Осыған байланысты Кәсіпорынның лауазымды адамдарының, сондай-ақ қызметкерлердің Кәсіпорынның мүмкіндіктерін немесе ресурстарын пайдалана отырып, өзінің қызмет жағдайынан жеке пайда табуға құқығы жоқ. Олар Кәсіпорынның ресурстарына ұқыпты, ұқыпты және үнемді болуға, оның мақсаттарын құрметтеуге және оның имиджін сақтауға тырысуы керек.

23. Қысымшылықты болдырмау қағидаты.

1) Қазақстан Республикасының заңнамасы еңбек саласындағы кемсітушілікке тыйым салады. Әркімнің өз еңбек құқықтарын іске асыруда тен мүмкіндіктері бар. Ешкімнің еңбек құқықтарына шек қойылмайды немесе оларға байланысты оларды іске асыруда қандай да бір артықшылықтар алынбайды:

а) жынысы немесе гендерлік қатыстырылыш;

б) ұлты, жасы, азаматтығы;

в) нәсілі, тері түсі немесе ұлты, тілі;

г) дін, мұліктік және лауазымдық жағдайы, жүктілік;

д) қызметкердің тұрғылықты жеріне, қоғамдық бірлестіктерге қатыстырылышына, сондай-ақ оның іскерлік қасиеттері мен еңбегінің нәтижелеріне байланысты емес басқа да мән-жайларға қатысты көрсетіледі.

1) Кәсіпорын ауызша, сондай-ақ физикалық немесе визуалды түрде қанағаттанарлықсыз қарым-қатынасқа, қысым көрсетуге немесе қорлайтын мінезд-құлыққа үзілді-кесілді жол берілмейді деп санайды.

2) Қорқыту немесе зорлық-зомбылық немесе физикалық қорлау мулдем қолайсыз. Кәсіпорын жұмыс орнында ешқандай қысымшылыққа, соның ішінде нәпсілік қол сұғушылыққа және агрессиялық мінезд-құлыққа төзбейді.

3) Әділдікке, тендікке, құрмет пен абырайға бірінші дәрежелі мән бере отырып және кемсітушілікке, қысымшылық пен агрессияға жол бермей, Кәсіпорын жұмысқа келгендердің барлығына өзінің әлеуетін толық көлемде аша алатынына сенімділік пен қауіпсіздікті қамтамасыз етеді.

4) Кәсіпорын өзінің кім болыш табылатынына қарамастан, жұмыс орнындағы қызметкерлердің қадір-қасиетін құрметтеуді жақтайды: қызметкер, басшы, іскерлік серіктес, Тапсырыс беруші, кенесші немесе келуші.

5) Кәсіпорын ұжымда салуатты микроклиматты бұзу фактілерін жасырмауға шақырады, оның ішінде әріптердердің мінез-құлқы ынғайсыз болған кезде, қызметкер әріптерінің жұмыс орнындағы лайықсыз мінез-құлқының күесі болған кезде, қызметкерге қорқыту келіп түскен және/немесе қысым көрсету және/немесе зорлық-зомбылық жасалған кезде. Егер қызметкерлердің тиісті мінез-құлқының неғұрлым жоғары стандарттарын және жол берілген бұзушылықтар үшін олардың жауапкершілігін дербес белгілейді.

Қалыптасқан жағдайды осындай теріс қылышты тікелей жасаған адаммен реттеу мүмкіндігі болмаған жағдайда, қызметкер Кәсіпорынның адами ресурстарды басқару департаментіне жүгінуі керек.